СЦЕНАРИО РАДИОНИЦЕ

Правило: СМАЊИ-ПОНОВО УПТРЕБИ-РЕЦИКЛИРАЈ

Трајање: 45 минута
Узраст: 3–8. разред (прилагодити узрасту ученика)
Наставна метода: разговор + демонстрација + групни рад
Циљ часа
Ученици треба да:

- разумеју шта су селекција отпада и рециклажа
- разликују основне врсте отпада
- науче правило 3Р
- усвоје конкретне навике за школу и кућу

Потребан материјал: 4 кутије: ПАПИР, ПЛАСТИКА И МЕТАЛ, СТАКЛО, МЕШАНИ ОТПАД; неколико чистих предмета: флаша, лименка, новине, картон, тегла, чеп, кесица, стиропор, пластична оловка, свеска, батерија. Могу се направити и мали контејнери од картона и картице са сличицама или исписаним различитим врстама отпада

ТОК РАДИОНИЦЕ (60 мин)
1.Уводна мотивација (5 мин)
Водитељ пита:

- „Шта је отпад?“
- „Шта најчешће бацамо у школи?“
- „Шта мислите – где заврши отпад после канте?“

Кључна порука: Отпад не нестаје – само се премести.

2.Мини предавање (8 мин)
Водитељ истиче знак за рециклажу (Мобиусов чвор) на табли и испише правило 3R на табли:

1. **Смањи (REDUCE)**
2. **Поново употреби (REUSE)**
3. **Рециклирај (RECYCLE)**

Дискусија шта свако Р значи и који су могући начини да се смањи количина отпада и да се отпад поново употреби („Шта може да се направи од старог папира, картона, пластичне флаше, старе гуме, лименке...?“)
Питање:
„Који Р је најважнији?“ (Тачно: СМАЊИ – јер је најбољи отпад онај који не настане.)

Водитељ објашњава шта је **селекција отпада**, а шта **рециклажа**.
Питања за ученике:

- „Шта може да се направи од старог папира?“
- „Шта може од пластичне флаше?“

3.Олуја мозгова: Зашто је важно да правилно поступамо са отпадом? (7 мин)
Ученици наводе и образлажу, водитељ по потреби допуњава и исписује на табли:

1. Мање отпада на депонијама

2. Мање загађења
3. Чување ресурса (дрво, вода, руда, нафта)
4. Мање опасности за животиње
5. Мање опасности по здравље људи

4.Главна активност: „Сортирај отпад“ (12–15 мин)

Варијанта А (са предметима)
Водитељ подели ученике у 4 групе.
Свака група добија 5–8 предмета.
Задатак: да одлуче где шта иде (папир, пластика, метал, стакло, остали отпад).
Свака група има 2 минута да сортира. Након тога, водитељ пролази и пита: „Зашто сте ово ставили овде?“, „Да ли ово може да се рециклира ако је масно/прљаво?“

Варијанта Б (са картицама)
Водитељ дели папириће на којима пише: „флаша“, „лименка“, „новине“, „поклопац“, „тегла“, „батерија“, „марамица“, „опушак“, „картон од пице“ итд.
Ученици лепе картице на таблу испод категорија.

Или водитељ дели свакој групи картице са сличицама или називима различитих врста отпада и по 4 направљене кантице за селекцију- плава, жута, црвена и сива.

5.Посебан део: Опасан отпад (3–4 мин)
Водитељ објашњава кратко да су опасан отпад батерије, лекови, сијалице, електронски отпад и да , по правилу, они не иду у обичну канту јер могу да загађују и буду опасни.

6.Завршна дискусија: „Шта можемо у школи?“ (4–5 мин)
Водитељ пита: „Шта је једна ствар коју можемо да променимо већ од сутра?“, „Шта највише прави отпад у школи?“
Бележи одговоре на табли и стимулише ученике да наведу што више примера за смањење количине отпада, поновну употребу и организовање селекције отпада..

7.Провера знања – брзи квиз (3 мин)
Наставник поставља 4 питања (усмено):
1. Шта је селекција отпада?
2. Шта је рециклажа?
3. Наведи 3Р правило.
4. Наведи 2 примера опасног отпада.

8.Мини-задатак (15 мин)

Могући задаци по групама:
1. „Прати отпад“: Ученици се консултују у групи и бележе шта су највише бацали у току једног школског дана, одакле потиче тај отпад и да ли могу да га смање.
2. „Мој план 3Р“:Напишите 3 ствари, односно врсте отпада, које ћеш смањити, поново користити или рециклирати.

3. „Школа без отпада“: Направи план како се може у школи смањити количина отпада и ученици стимулисати да смање количину отпада.
4. „Одмах ступам у акцију“: Ученици се договарају коју врсту отпада у наредних недељу дана могу да смање и како ће то урадити. На папиру исписују свој план.
5. Плакат: ученици цртају плакат који мотивише на смањење количине отпада у школи.
6. „Мој план за смањење отпада“: ученици праве своје планове како ће у наредних недељу дана код куће и у школи смањити настанак отпада.

Ученици раде 10 минута, 5 минута презентују резултате.

Мини задатке прилагодити узрасту ученика.